

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6To/23/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123010079
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8123010079.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Rastislava Vargu, PhD., L.L.M., MBA na verejnom zasadnutí konanom dňa 02. augusta 2023 v trestnej veci obž. ml. A. B. pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona, o odvolaní obhajcu mladistvého obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 6T/4/2023 zo dňa 03. mája 2023, takto

rozhodol:

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie obhajcu mladistvého obžalovaného JUDr. Alojza Naništu.

odôvodnenie:

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného Prešov sp. zn. 6T/4/2023 zo dňa 03. mája 2023 bol obžalovaný ml. A. B. uznaný za vinného zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 27.07.2022 v čase okolo 10.19 hod. v podniku ŠARIŠ C. D., E. F. G. H. XXX, okr. Sabinov za použitia vlastnej fyzickej sily roztrhol sieťku proti hmyzu, následne vylomil horný zámok na pootvorenom drevenom okne, nachádzajúcom sa pri terase, cez ktoré vošiel do prevádzky podniku ŠARIŠ C. D. a odcudzil z barovej pokladne finančnú hotovosť vo výške 75,- Eur v bankovkách nezistenej nominálnej hodnoty, ďalej odcudzil drobné zmenené peniaze, ktoré sa nachádzali v pohári v hodnote 20,- Eur a z barovej vitríny odcudzil 9 ks 250 ml nápoja v plechovke Aloe vera v celkovej sume 12,60 Eur a 8 ks cukroviniek Horalka v celkovej sume 5,60 Eur, čím spôsobil pre I. J. K., nar. XX.XX.XXXX, trv. bytom L., C. XXX, okr. I., IČO: 50878603, DIČ: XXXXXXXXXX škodu krádežou nápojov a cukroviniek vo výške 113,20 Eur a škodu poškodením sieťky proti hmyzu a poškodením zámku na drevenom okne vo výške 30,- Eur.

Za uvedené konania bol ml. obžalovanému podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona pri existencii poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j/, písm. l/ Trestného zákona a neexistencii priťažujúcej okolnosti podľa § 37 Trestného zákona, § 117 ods. 1 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody v trvaní 2 (dvoch) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona a § 119 ods. 1 Trestného zákona bol výkon trestu podmienčne odložený a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona a § 119 ods. 1 Trestného zákona určená skúšobná doba podmienčného odkladu výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku prvostupňový súd odkázal poškodeného J. K., nar. XX.XX.XXXX, trv. bytom L., C. XXX, okr. I., IČO: 50878603, s jeho nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie obhajca mladistvého obžalovaného proti výroku o treste. Po konštatácii výroku o vine a treste poukazuje na to, že v štvrtej hlave Trestného zákona sú upravené osobitné ustanovenia o stíhaní mladistvých. Následne cituje ust. § 97 ods. 1, 3 Tr. zákona, pričom súd prvého stupňa napriek prijatému vyhláseniu o vine a konštatovaných poľahčujúcich okolnostiach podľa § 36 písm. j / písm. l / Tr. zákona a neexistencií priťažujúcej okolnosti podľa § 37 Tr. zák., § 117 ods. 1 Tr. zákona uložil trest, ktorý je v rozpore s citovanými zákonnými ustanoveniami.

V ďalšom písomnom podaní obhajca cituje zdôvodnenie okresného súdu týkajúceho sa výroku o treste. Má za to, že ušlo pozornosti súdu prvého stupňa, že obvinený je mladistvý a z toho dôvodu pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu bolo potrebné vychádzať z osobitných ustanovení o stíhaní mladistvých tak ako sú upravené v štvrtej hlave Trestného zákona, kedy cituje § 94 ods. 2 a § 97 ods. 1, 3 Tr. zákona. Uprednostňovanie výchovného účelu rozhodnutia o treste vyjadruje záujem spoločnosti na spolupôsobení sankcie na tom, aby došlo k náprave smerovania mladistvého páchatela sociálne žiaducim smerom. Uvedené sa prejavuje aj napr. v tom, že zákon umožňuje pri mladistvom páchatelovi upustiť od potrestania, resp. podmienične upustiť od potrestania. Pokiaľ súd prvého stupňa pri mladistvom nepostupoval podľa citovaných zákonných ustanovení a zásad z nich vyplývajúcich (odôvodnenie rozsudku tomu nesvedčí), potom nepochybne pri ukladaní druhu a výmery trestu konal a rozhodoval v rozpore s citovanými zákonnými ustanoveniami. Súd prvého stupňa nezohľadnil najmä výchovný účel pri úvahách o druhu a výmere ukladaného trestu. Obhajca poukázal aj na skutočnosť, že na hlavnom pojednávaní obžalovaný ml. A. B. v zmysle § 257 ods. 1 písm. b / Trestného poriadku urobil vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutku. Pri úvahách o druhu a výmere trestu pre mladistvého pri zohľadnení citovaných zákonných ustanovení mal súd analogicky vychádzať zo stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017, sp. zn. Tpj 55/2016, publikovaného v zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 5/2017. Napriek tomu, že mladistvý nemá celkom kladné hodnotenia je potrebné zdôrazniť, že skutok spáchal vo veku blízkomu veku trestnej zodpovednosti. Dochádzka do školy je pravidelná, rodina so školou spolupracuje. Mladistvý obvinený spáchal prečin nižšej závažnosti majetkovej povahy, jeho spáchanie oľutoval, má snahu sa polepšiť, pričom škoda bola uhradená. Z ustanovenia § 101 Trestného zákona vyplýva, že za podmienok uvedených v § 98 môže súd podmienične upustiť od potrestania mladistvého, ak považuje za potrebné počas určenej doby sledovať správanie mladistvého. Pri podmieničnom upustení od potrestania súd určí skúšobnú dobu až na jeden rok. Zároveň môže mladistvému uložiť primerané obmedzenia a povinnosti uvedené v 51 ods. 3 a 4 smerujúce k tomu, aby viedol riadny život; spravidla mu uloží, aby podľa svojich síl nahradil škodu, ktorú spôsobil. S poukazom na to, že účelom trestu u mladistvého je predovšetkým vychovať ho na riadneho občana je možné dosiahnuť tento účel aj podmieničným upustením od potrestania na primeranú skúšobnú dobu s uložením primeraných obmedzení. Navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. e / Trestného poriadku zrušil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o uloženom treste a na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku podľa § 101 ods. 1 Tr. zákona za podmienok § 98 písm. a / Tr. zákona podmienične upustil od potrestania obžalovaného mladistvého A. B. a podľa § 101 ods. 2 Tr. zákona určil skúšobnú dobu na 10 / desať / mesiacov.

Na základe takto podaného odvolania krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým obhajca ml. obžalovaného podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, prihliadajúc aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Úvodom krajský súd v tejto trestnej veci konštatuje, že mladistvý obžalovaný na hlavnom pojednávaní konanom dňa 03. mája 2023, po zákonom poučení, urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b / Tr. poriadku, t.j. že je vinný zo páchania skutku, ktoré bolo po splnení procesného postupu podľa § 333 ods. 3 písm. c /, d /, f /, g /, h / Tr. poriadku, a po návrhu prokurátora, obhajcu, zástupcu ÚPSVaR a zákonného zástupcu prijaté súdom, s tým, že dokazovanie v rozsahu v akom sa obžalovaný priznal sa nevykoná a vykonajú sa dôkazy súvisiace s výrokom o treste a náhrade škody.

Vychádzajúc z ust. § 257 ods. 5 Tr. por. a § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku, po preskúmaní trestného spisu, odvolací súd uvádza, že nezistil zásadné porušenie práva obžalovaného na obhajobu vo vzťahu k prijatému vyhláseniu výroku o vine.

Keďže v danej trestnej veci bolo podané odvolanie obhajcom obžalovaného len čo do výroku o treste, krajský súd nezistiac dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Tr. poriadku, preskúmal len tento napadnutý výrok.

Konanie obžalovaného bolo po právnej stránke zákonne posúdené ako prečin krádeže podľa 212 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona, keďže tento si prisvojil cudzie veci (finančnú hotovosť, nápoje a cukrovinky) tým, že sa ich zmocnil a čin spáchal vlámaním, čím po objektívnej a subjektívnej stránke naplnil obligatórne náležitosti súdeného prečinu.

V prieskumnom konaní odvolací súd zároveň zistil, že mladistvý obžalovaný A. B. nemal pred spáchaním súdeného skutku záznam v registri trestov ani v registri priestupkov.

Prvostupňový súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zaoberal poľahčujúcimi a priťažujúcimi okolnosťami, pričom vyhodnotil existenciu len poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. l/ Tr. zákona (priznanie sa k spáchaniu trestného činu a úprimne oľutovanie trestného činu), § 36 písm. j/ Trestného zákona, t.j, že obžalovaný viedol pred spáchaním činu riadny život a bez zistenia priťažujúcich okolností uvedených v § 37 Tr. zákona. S uvedeným hodnotením týchto okolností sa stotožnil aj krajský súd a na ich odôvodnenie v celom rozsahu odkazuje.

Krajský súd si v rámci odvolacieho konania zabezpečil a oboznámil uznesenie prokurátora o podmienčnom zastavení trestného stíhania zo dňa 28.03.2023 a uznesenie Okresného súdu Prešov sp. zn. 29P/280/2018 zo dňa 08.04.2019. Z uznesenia prokurátora o podmienčnom zastavení trestného stíhania vyplýva, že ml. obvinený sa dňa 13.11.2022 v čase okolo 08.30 hod. pokúsil vykonať vlámanie do podniku K. C. M. D. na skutkovom základe tam uvedenom, čím sa mal dopustiť prečinu krádeže podľa § 212 ods.1 písm. b/ Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona a bola určená skúšobná doba na 18 mesiacov.

Okresný súd Prešov uznesením pod sp. zn. 29P/280/2018 zo dňa 08.04.2019 rozhodol o uložení výchovného opatrenia – napomenutia podľa § 37 ods. 2 písm. a/ zákona o rodine, z dôvodu problémového správania sa ml. obvineného na pôde školy a páchania činnosti inak trestnej.

Odvolací súd následne podrobil prieskumu druh trestu a jeho výmeru u ml. obžalovaného, a keďže sa stotožnil s podrobnou a vyčerpávajúcou argumentáciou a odôvodnením uvedenom v rozsudku súdu prvého stupňa, z dôvodu neopakovania tam uvedených okolností a skutočností v celom rozsahu na ňu odkazuje. Má za to, že uložený podmienčný trest odňatia slobody na 2 mesiace zodpovedá zásadám pre ukladanie trestov v zmysle § 34 Tr. zákona, pričom spĺňa všetky kritéria individuálnej a generálnej prevencie. Mladistvý obžalovaný v priebehu plynutia tejto skúšobnej doby spôsobom svojho života a svojím správaním preukáže, či účel trestu sa dosiahne aj bez nariadenia výkonu trestu. A keďže v dvojínštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, je preto nadbytočné, aby krajský súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa, ktoré si osvojil.

K jednotlivým odvolacím námietkam obhajcu obžalovaného krajský súd poukazuje na vyššie rozvedené právne úvahy, ktorými sa riadil pri preskúmaní jednotlivých výrokov napadnutého rozsudku. Predovšetkým osoba mladistvého obžalovaného a najmä jeho predchádzajúce správanie sa voči jeho okoliu odôvodňuje uloženie takéhoto druhu a výmery trestu. Pri ukladaní trestu u mladistvého páchatel'a vystupuje do popredia najmä jeho výchovná funkcia, pričom trest má pôsobiť aj na predchádzanie trestnej činnosti a primerane sa ním aj chráni spoločnosť (generálna prevencia). Jeho uložením sa sleduje aj individuálna prevencia, a to začlenením mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia. Trest, ktorý súd ukladá mladistvému musí byť primeraný a musí sa v jeho druhu a výmere vždy premietnuť o akú osobnosť sa jedná, výšku jeho veku, rozumovú a mravnú vyspelosť, osobné, rodinné a sociálne zázemie. Mladistvému možno trest odňatia slobody uložiť iba vtedy, ak sú splnené zákonom stanovené podmienky, t. j. ak po zhodnotení subjektívnych ako aj objektívnych okolností vrátane neúčinnosti predchádzajúcich opatrení – prirodzene aj so zreteľom na skôr uložené a vykonané

tresty bez odňatia slobody, uloženie iného druhu trestu nemá nádej na dosiahnutie účelu trestu. S poukazom na horeuvedené skutočnosti možno konštatovať, že okresný súd v rámci zásad platných pre ukládanie trestov mladistvým dostatočne vyhodnotil všetky okolnosti, ako aj momenty, ktoré ovplyvňujú požiadavku ochrany spoločnosti a občanov pred páchaním takejto trestnej činnosti, pričom zväzil aj okolnosti na strane mladistvého obžalovaného A. B.. Aj podľa názoru odvolacieho súdu na obžalovaného z hľadiska prevýchovy je potrebné pôsobiť uložením trestu odňatia slobody nespojeným s jeho výkonom v takom rozsahu, ako ho uložil prvostupňový súd, pričom dostatočná prevýchova bude zabezpečená práve uložením trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 12 mesiacov. Dôvodom ukládania podmieneného trestu odňatia slobody namiesto navrhovaného podmieneného upustenia od potrestania s primeranou skúšobnou dobou je predchádzajúci závadový spôsob života ml. obžalovaného, ktorý už od novembra 2017 bol v evidencii ÚPSVaR Prešov z dôvodu páchania činnosti inak trestnej a dokonca mu muselo byť uložené aj vyššie uvedené výchovné opatrenie - napomenutie Okresným súdom Prešov jeho uznesením sp. zn. 29P/208/2018 zo dňa 08.04.2019. Taktiež z oboznámeného uznesenia prokurátora o podmienenom zastavení trestného stíhania je zrejmé, že obžalovaný sa mal aj dňa 13.11.2022 dopustiť rovnakej trestnej činnosti, prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona dokonca znova do rovnakého objektu ako je tomu aj v tejto stíhanej trestnej veci, pričom obvinenie mu v prejednávanej veci bolo vznesené dňa 14.10.2022 (v ten deň si ho aj prevzal). Je teda zrejmé, že obžalovaného ml. A. B. ani skutočnosť, že sa voči nemu vedie trestné stíhanie v tejto trestnej veci, neodradila od opätovného spáchania ďalšieho protiprávneho konania. Preto v danom prípade neprichádzal už do úvahy návrh na zmenu uloženého trestu podaného obhajcom obžalovaného. Okrem toho je nutné uviesť, že aj keď ml. obžalovaný sa priznal k spáchaniu činu, v zmysle § 98 písm. a/ Tr. zákona, súd môže upustiť od potrestania mladistvého, ktorý spáchal prečin, jeho spáchanie ľutuje a prejavuje účinnú snahu po náprave, ak vzhľadom na povahu spáchaného činu a na doterajší život mladistvého možno dôvodne očakávať, že už prejednanie veci pred súdom postačí na jeho nápravu. Vychádzajúc z uvedeného jedným z predpokladov pre upustenie od potrestania je aj bezúhonný život mladistvého pred spáchaním prečinu, ako aj po ňom. Práve doterajší život obžalovaného mladistvého preukazuje, že tento v minulosti sa dopustil viacerých činov inak trestných, pričom k jeho trestnému stíhaniu nedošlo z dôvodu nedostatku veku. Na obžalovaného výchovne nepôsobili ani pohovory uskutočnené na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, ani uložené výchovné opatrenie – napomenutie, keďže aj napriek tomu sa mal neskôr dopustiť ďalších konaní, za ktoré je aj v súčasnosti trestne stíhaný. Je teda zrejmé, že na obžalovaného je potrebné pôsobiť práve takým druhom trestu a v takej výmere, ako to uložil prvostupňový súd, pričom obžalovaný ďalším spôsobom svojho života preukáže, či výkon uloženého trestu bude alebo nebude potrebný.

Taktiež je síce pravdivé tvrdenie obhajcu spočívajúce v tom, že dochádzka do školy ml. obžalovaného je pravidelná, ale na druhej strane ako škola tak aj ÚPSVaR konštatujú časté úteky obžalovaného z posledných vyučovacích hodín a porušovanie školského poriadku. Ukládanie iného druhu trestu by preto nezodpovedalo princípu individuálnej a generálnej prevencie a priečilo by sa aj zásadám pre ukládanie trestov.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré krajský súd riadny opravný prostriedok obhajcu obžalovaného vyhodnotil ako nedôvodný a jeho odvolanie zamietol postupom podľa § 319 Tr. poriadku.

Rozhodnutie bolo prijaté jednohlasne.
jednohlasne

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.